

Tilburg University

Rubriek "Opsporing en politie"

Fijnaut, C.J.C.F.

Published in:

Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk

Publication date:

1981

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Fijnaut, C. J. C. F. (1981). Rubriek "Opsporing en politie". *Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk*, 2(3), 281-286.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

I. Opsporing en politie

I. TEAMPOLITIE

De organisatie van de politiekorpsen moet samen evolueren met de doelstellingen die door de politie willen verwezenlijkt worden. Deze doelstellingen worden op hun beurt geconditioneerd door de maatschappelijke evolutie. Voor de beleidsverantwoordelijken is het dan ook belangrijk kennis te kunnen nemen van nieuwe experimenten die binnen sommige politiekorpsen doorgevoerd worden en die dienstig kunnen zijn om via verandering nieuwe doelstellingen te realiseren.

Eén van die veranderingsprojecten staat bekend onder de benaming "teampolitie". Bij ons nog omzeggens onbekend, maar reeds veel verspreid in het buitenland. In 1976 spoorde de "President's Commission on Law Enforcement and Administration of Justice" de Amerikaanse politiekorpsen aan te experimenteren met "team policing" als alternatieve organisatievorm.

Uitvoerige beschrijvingen van deze nieuwe vorm van politieorganisatie vinden we in de Amerikaanse literatuur o.a. bij Bloch en Spent "Neighbourhood team-policing", U.S.A. Department of Justice - 1973, en bij Sherman, Milton en Kelly "Team policing; Seven case studies", Police Foundation, Washington D.C. - 1973. Een samenvatting en een evaluatie van de stand van zaken tot 1976 wordt gegeven door William Gay e.a. in "Issues in Team Policing - a review of the literature" - National Sheriff's Association, 1976, Washington D.C.

Thans heeft de Directie Politie - Afdeling onderzoek - van het Nederlands Ministerie van Binnenlandse Zaken een literatuurstudie gepubliceerd over "Teampolitie: integratie, werkstructurering en werkoverleg; een literatuurverkenning".

De *Projectgroep Organisatiestructuren* stelt in haar rapport "Sterkte van de Politie", dat bij het realiseren van veranderingen moet gedacht worden aan volgende uitgangspunten:

- integratie van de politie in de samenleving;
- interne democratisering;
- vermindering van de interne differentiatie (minder taaksplitsing, minder niveaus).

Om niet gewenste verrassingen te voorkomen

en niet met een eindeloze reeks elkaar opvolgende veranderingen te maken te krijgen, is een geïntegreerde aanpak van de verschillende deelgebieden onvermijdelijk. Een operationalisering van zo'n geïntegreerde veranderingsprojecten vormen de experimenten met teampolitie.

Teampolitie is niet zo maar onder één noemer te situeren. Men zou van teampolitie kunnen spreken wanneer:

- er sprake is van eenheid van supervisie over elk team dat voor een bepaalde wijk werkt;
- er sprake is van een éénvormige dienstverlening, d.w.z. dat de teams de gehele politietaken vervullen voor de wijk (zowel opsporings- als de surveillancetaken);
- er sprake is van invloed op het beleid door de lagere politiefunctionarissen.

Naast deze drie elementen wordt ook wel de idee van het team als "professionele groep" als essentieel element van teampolitie genoemd.

A.J. Kruijswyk, auteur van het rapport, stelt als centrale vraag welke factoren een volledige verwezenlijking van teampolitie bevorderen of belemmeren.

Volgende factoren zijn van belang voor het al dan niet slagen van het invoeren van teampolitie: factoren die variëren per politiekorps, per team, per politiefunctionaris, per gemeente en per wijk.

Op *korpsniveau* spelen volgende factoren een rol:

- Is het overgrote deel van de korpsleden vóór het teamexperiment?
- Is het beleid consistent en op de gemeente gericht?
- Is het beoordelingssysteem aangepast aan de nieuwe situatie?
- Is het beleidsplan geoperationaliseerd in concrete korte-termijn doelen?
- Is er ruimte geschapen voor opleiding van het personeel in verband met haar nieuwe taak?
- Houdt de meldkamer voldoende rekening met de wijkgebondenheid van de teams?

Op het *niveau van de individuele politiefunctionaris* moeten de betrokkenen overtuigd zijn van de voordelen van het systeem en moeten zij kunnen participeren aan de planning van het experiment.

Op het *niveau van de gemeente* is het belangrijk dat het experiment ondersteund wordt door de gemeenteverheid en door de gerechtelijke overheid. Is de gemeente op te delen in

“lokale gemeenschappen” ? Zijn de bestaande gezagsstructuren wel afgestemd op de delegatie van verantwoordelijkheden naar de teams ?

Op het niveau van de wijk moet deze laatste voldoende sociaal geïntegreerd zijn en moet zij over voldoende zelfbestuur beschikken om de problemen die zich in de praktijk van het politiewerk voordoen, te kunnen oplossen.

Het onderzoek van A.J. Kruyswyk gaat na deze eerste beschouwingen nader in op de drie door de Projectgroep Organisatiestructuren als belangrijk bestempelde veranderingen : de interne democratisering, de integratie in de maatschappij en de vermindering van de interne differentiatie.

Interne democratisering binnen de politiekorpsen wordt bevorderd door het verminderen van het aantal hiërarchische niveaus, door de installatie van dienstcommissies en door het ontwikkelen van werkoverleg. Met *integratie* worden meer permanente en persoonlijke relaties tussen politie en burgerij bedoeld. Zij kunnen van tweeërlei aard zijn : enerzijds de wat informele relaties van de individuele politiefunctaris in zijn dagelijks werk, anderzijds de meer gestructureerde relaties via bijvoorbeeld vergaderingen, waarbij er over en weer informatie wordt uitgewisseld over wensen en problemen m.b.t. het politietoedreden. Ook wordt gedacht aan gestructureerd overleg tussen lagere politiefunctionarissen en vertegenwoordigers van scholen, winkeliers, minderheidsgroepen en sportverenigingen. In Amerika wordt deze integratie verwezenlijkt via “police-community relation programs”, die een directe communicatie tussen lagere politie-niveaus en burgerij organiseren.

Onder *minder interne differentiatie* wordt minder taaksplitsing verstaan. Traditioneel opgebouwde organisaties worden gekenmerkt door sterke specialisatie, kort cyclische taken, strikte scheiding van leiding en uitvoering en een beloningsstructuur die vooral gebaseerd is op extrinsieke factoren. De werkstructurering speelt uiteraard een belangrijke rol.

Volgende vormen van werkstructurering worden onderscheiden :

– *Taakverbreding* : Bij de gemeentepolitie zou men van taakverbreding kunnen spreken wanneer een agent uit de surveillancedienst tevens taken zou krijgen vanuit de rechedienst, verkeersdienst en jeugdpolitie.

– *Taakverrijking* : Van taakverrijking zou men kunnen spreken als agenten van de surveillancedienst zelf het dienstrooster zouden vaststellen of zelf de projecten en tijden voor project-surveillance zouden bepalen.

– *Taakroulatie* : De leden van een groep wisselen van werk volgens een vast schema met als gevolg meer inzicht in het totale proces en een grotere flexibiliteit van de organisatie. De Projectgroep Organisatie Structureren laat zich echter kritisch uit over het systeem van jobroulatie : “Een ‘roulatiepolka’ die voortdurend gepaard gaat met voortdurende ervarings- en inwerkverliezen en die, ondanks de positieve effecten, een voortdurende onrust tot gevolg heeft”.

– *Terugkoppelen van kwaliteit- en kwantiteitsgegevens* : De groepsleden zorgen zelf voor eigen productie- en kwaliteitscijfers, die meer motiverend en overtuigend werken dan informatie die van bovenuit wordt voorgehouden.

– *Kleine product-gerichte werkgroepen* : Zij hebben zoveel mogelijk zelf de verantwoording voor het eindresultaat.

– *Lijnverkorting* : Door het verkorten van de hiërarchische lijn wordt de weg vrijgemaakt voor het delegeren van taken en verantwoordelijkheden.

Ch. N.

2. PUBLIKATIES OVER DE POLITIE

Gezien de aanhoudende discussie over de vergaring van politieke informatie e.a. is het niet vreemd dat er nu eindelijk een boekje over dit onderwerp is verschenen, en wel *Belgische Diensten Staatsveiligheid, Reglementering en Toezicht, Misschien*, van de hand van W. Suys, en in 1980 uitgegeven door uitgeverij Oranje/De Eenhoorn te Sint-Baafs-Vijve. In deze publikatie, een bewerking van een licentiaatsthesis in de criminologie (R.U.Gent), wordt met name gehandeld over de Veiligheid van de Staat, en over de concrete inhoud van het “inlichtingen- en veiligheidswerk”. Er valt nogal wat aan te merken op dit boekje, maar het heeft in elk geval de verdienste het eerste boekje te zijn dat in België over deze zaken is gepubliceerd en dat, zoals de Heer P. Vermeylen in het voorwoord terecht opmerkt, “ophelderingen kan geven of teweegbrengen” hierover. Vooral dit laatste valt te hopen maar zal wel een vrome wens blijven...

Al wie is geïnteresseerd in de geschiedenis en in de tegenwoordige organisatie van het politieapparaat in Frankrijk, heeft sinds kort de beschikking over een belangrijk werkinstrument. De bekende politic-auteur M. Le Clère heeft verleden jaar nl. bij de uitgeverij Yzer (56, Rue de Tiquetonne, 75002 Paris) een *Bibliographie Critique de la Police* gepubliceerd. Met de zi-

genwaan die menig Frans auteur ontsiert, doet Le Clère het voorkomen dat deze bibliografie eigenlijk de eerste degelijke bibliografie op dit gebied is. Nu dit is zeker niet waar. Jaren geleden gaven H.H. Huelke en H. Etzler reeds een hele gedetailleerde bibliografie uit over alle publikaties in de Duitse taal over *Verbrechen, Polizei, Prozesse* (Bundeskriminalamt, Wiesbaden, 1959), terwijl het werk van Le Clère tal van luenten vertoont, niet alleen als 't gaat om de literatuur over de politie in de Angelsaksische wereld maar ook inzake de literatuur over de politie in West-Europa, Frankrijk inbegrepen. Niettemin, zijn boek is héél verdienstelijk, en het is in elk geval een onmisbaar instrument bij de studie van het Franse politieapparaat.

In aansluiting op de reeks ronde-tafel-gesprekken in de lopende jaargang van PANOPTICON mag zeker de aandacht worden gevestigd op een rapport van L.C.M. Tigges over *Opvattingen over en ervaringen met reclaseringsvroegehulp*, uitgegeven door de Staatsuitgeverij te 's Gravenhage in de serie onderzoeksrapporten van het W.O.D.C. Wat de verhouding tussen politie en reclasering inzake de verclening van vroegehulp (aan personen die op het politiebureau in verzekering zijn gesteld) betreft komt de onderzoeker o.a. tot de conclusie dat in arrondissementen waar relatief veel vroegehulp wordt verleend, deze verhouding door de reclaseringsmedewerkers in het algemeen goed wordt genoemd. De reclasering wordt gewoonlijk ook in staat gesteld de verdachte onder vier ogen te spreken. Niettemin doen zich fricties voor, vooral in de grote steden en blijft er een psychologische afstand tussen beide instanties.

Nu er in diverse Westeuropese staten herhaaldelijk massale ongeregelheden plaatsvinden, is het van belang goed te bestuderen hoe in het verleden het politieapparaat hierop heeft gereageerd en hierbij is betrokken geweest. Wie deze opvatting deelt doet er goed aan kennis te nemen van de studie van S. Zaika, *Polizeigeschichte, Die Exekutive im Lichte der historischen Konfliktforschung* (uitgegeven door Schmidt-Römhild in Lübeck in 1979). In deze nogal politieel-historische studie - de auteur is Schutzpolizeidirektor - worden de "Theorie und Praxis der preussischen Schutzpolizei in der Weimarer Republik zur Verhinderung und Bekämpfung innerer Unruhen" uiteengezet. Er staat heel wat gedetailleerde informatie in over de organisatie van het politieapparaat in dat zo roerige tijdvak in de geschiedenis van Duitsland, over de grote politie-acties in de jaren 1920-1923 en 1931-1933, en over de denkbeelden bij de politie

over ordehandhaving. Een héél actueel boek !

Niet minder interessant maar héél wat luchtiger is de autobiografie die de gewezen *Commissioner of the Metropolitan Police* Sir R. Mark onder de titel *In the office of constable* reeds in 1978 heeft uitgegeven maar die nu ook in de vorm van een goedkope paperback verkrijgbaar is (Fontana Paperbacks, Glasgow, 1979-1980). Om een idee te krijgen van het politiebeleid dat in Londen, en ruimer : in Engeland, wordt gevoerd is dit werkje een plezierig boek om van start te gaan. Een ander boek van R. Mark sluit zeer goed op 't voorgaande aan, nl. *Policing a perplexed society* (Georg Allen and Unwin, London, 1977), waarin met name wordt gehandeld over de problematiek van de ordehandhaving in Londen.

Verder kan nog worden gewezen op een nieuwe studie van P.K. Manning, en wel over *The Narcs' game. Organizational and informational limits on drugs law enforcement* (The M.I.T. Press, London, 1980). In dit boek wordt uitvoerig ingegaan op de problemen, de verhoudingen, de spanningen etc. in eenheden van de politie die speciaal zijn belast met de bestrijding van de handel en het gebruik van verboden drugs. Voor iedereen die in deze sector werkzaam is, of hierin om welke reden dan ook is geïnteresseerd, is dit boek een *must*. De actualiteit ervan naar de Belgische situatie toe hoeft natuurlijk niet te worden onderstreept...

Ook mag nog wel apart worden gewezen op 2 speciale nummers van Nederlandse tijdschriften die zijn gewijd aan orderverstoringen en de betrokkenheid van het politieapparaat daarbij. Ten eerste is er de aflevering nr. 7-8 (oktober-december 1980) van het tijdschrift *Noodzaak* (secret. Samson Uitgeverij b.v., Postbus 4, 2400 MA Alphen aan den Rijn, tel. 01720-62151), gewijd aan het thema *Politie in buitengewone omstandigheden*, en ten tweede handelt het maartnummer van *Delikt en Delinkwent* (te verkrijgen bij Gouda Quint b.v., Postbus 1148, 6801 MK Arnhem) volledig over *30 april 1980*, dus over de ongeregelheden bij de kroning van prinses Beatrix. Wie een goed beeld wil krijgen van de wijze waarop in Nederland, en ik bedoel dan : in politieke, ambtelijke en universitaire kringen, wordt gedacht over deze aangelegenheden en de rol van de politie daarin, moet beslist deze 2 nummers kopen.

Tenslotte kan nog de aandacht worden gevestigd op 2 licentiaatthesissen die in februari jl. werden verdedigd aan de Afdeling Strafrecht, Strafvordering en Criminologie, K.U. Leuven : - L. Malliet. De veldwachter, die onbekende. Een historische studie over de wetgeving op de

landelijke politie van de provincie Brabant in de periode 1791-1969.

- L. Hendrickx : De havenpolitie van Antwerpen : haar organisatie en werking, haar houding inzake enkele specifieke aspecten van de milieuproblematiek in het havengebied.

3. JAARVERSLAG COMMISSIE VAN TOEZICHT GEAUTOMATISEERDE HERKENNINGSDIENST

Onlangs kwam het jaarverslag 1978-1979 ter beschikking van de hierboven aangehaalde (Nederlandse) commissie die in 1978 werd geïnstalleerd voor het houden van toezicht op de werking van de geautomatiseerde herkenningdienst bij de gemeentepolitie te Amsterdam. Hieruit blijkt dat deze commissie nu ook is belast met het toezicht op de herkenningdienst van de gemeentepolitie te Rotterdam en op de registratie van gesignaleerde personen welke wordt gevoerd door de Centrale Recherche Informatiedienst te 's Gravenhage. In aansluiting op deze uitbreiding van haar taak bepleit de commissie dat "er een raamregeling wordt vastgesteld ter bescherming van de persoonlijke levensfeer van alle personen, die opgenomen zijn in geautomatiseerde herkenningdienstregistraties". Een interessant punt in dit verslag (dat o.a. verkrijgbaar is op het Ministerie van Binnenlandse Zaken te Den Haag) is verder dat er vanwege een herkenningdienst slechts éénmaal toestemming werd gevraagd om personen op te nemen in het systeem "uit wier gedragingen blijkt van ernstig gevaar voor het begaan van enig strafbaar feit". En dit verzoek werd dan ook nog geweigerd omdat het "een categorie personen" betrof en het niet ging om "individuele gedragingen in bepaalde, de te registreren personen persoonlijk betreffende omstandigheden". Ook bereikte de commissie slechts éénmaal 'n verzoek vanwege 'n burger om ingelicht te worden over de gegevens die omtrent hem waren geregistreerd. Verder liet de commissie uit het gegevensbestand van de Amsterdamse herkenningdienst de gegevens verwijderen over verdachte personen, die waren ingevoerd in het systeem op een moment dat er nog geen officiële regeling van de registratie bestond. Tenslotte kan nog melding worden gemaakt van de opmerking dat heel de regeling van en de controle op de geautomatiseerde informatiesystemen kan worden uitgehouden "doordat bij andere korpsonderdelen, ongereguleerd en zonder dat extern toezicht wordt uitgeoefend, persoonsregistraties worden bijgehouden die

geheel of ten dele dezelfde gegevens bevatten als de herkenningdienstregistratie". Hierom is het, zo vervolgt de commissie, noodzakelijk dat er "een voorlopige reglementering van de conventionele registraties" tot stand wordt gebracht. Uit deze en andere punten blijkt, geloof ik, hoe nuttig ook in dit land een officiële commissie van toezicht op de informatiesystemen van de onderscheiden politiediensten zou kunnen zijn, en dat men zich moet hoeden voor allerlei drogredenen tegen een degelijke, gedetailleerde, officiële regeling van deze systemen zoals die o.a. worden opgevoerd in de memorie van toelichting van het ontwerp van wet tot bescherming van bepaalde aspecten van de persoonlijke levensfeer dat door een vorige minister van justitie, H. Vanderpoorten, in 1976 in de Senaat werd ingediend.

4. NIEUWE GEMEENTEWET EN GEMEENTEPOLITIE

Omdat bekend werd dat in de Senaat hard werd gewerkt aan de afhandeling van het voorstel van nieuwe gemeentewet dat op 5 april 1979 door de Heer L. Vanackere was ingediend, werd op 13 maart jl. in "De Valk" te Leuven een colloquium georganiseerd over de plaats van de gemeentepolitie in dit voorstel. Alle sprekers d.w.z. B. Berden, commissaris van politie te Wommelgem, H. Stabel, commissaris van politie te Edegem, Prof. dr. L. Suetens, buitengewoon hoogleraar aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Prof. dr. L. Van Ostrive, hoogleraar aan dezelfde faculteit, en ondergetekende, waren het er over eens dat in dit voorstel aan de gemeentepolitie een slechte tot zeer slechte plaats wordt voorbehouden en drongen aan op grote en kleine wijzigingen in het definitieve voorstel. De toespraken die op dit colloquium zijn gehouden, worden afgedrukt in het april-nummer van *De Politieofficier*.

5. UIT DE TIJDSCHRIFTEN

In *De Politieofficier* van januari 1981 wijdt de voorzitter van de Nationale Federatie zijn editoriaal aan de zojuist gesignaleerde problematiek : een statuut van de gemeentepolitie. Hij wijst er o.a. op dat er geen *beleid* wordt gevoerd t.a.v. de gemeentepolitie met als gevolg tegenspraak, verwarring etc. tussen de centrale overheid en de lokale overheid als 't gaat om beslissingen die de gemeentepolitie betreffen. Voor hem zijn een "politiestatuut" en "gemeentelijke autonomie" géén tegengestelde

aangelegenheden. Integendeel, het één kan een voorwaarde voor het ander zijn ! Verder wijst de auteur erop dat er momenteel tussen het ministerie van binnenlandse zaken en dat van justitie een gesprek gaande is over het verlenen van de bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie aan leden van de gemeentepolitie beneden de rang van officier. Verder in dit nummer een artikel van A. Craen over wapens en wapengebruik bij de gemeentepolitie. De algemene opvattingen die in dit artikel worden tentoongespreid over de bestrijding van misdaad en de handhaving van de openbare orde verdienen in de gemeentepolitie aan een nadere discussie te worden onderworpen.

Over het congres van de Union Internationale des Syndicats de Police (U.I.S.P.) te Brighton in Engeland wordt verslag uitgebracht in *De Belgische Politie* van november-december 1980. Een heel belangrijk punt op dit congres was "de politiemannen tegenover de aanslagen op de individuele vrijheden". In de resolutie die hieromtrent werd aangenomen, staat o.a. "dat over het algemeen de politiemannen niet diegenen zijn, die aanslagen pleegt op de persoonlijke vrijheden" en "om in geen geval de politiemannen te steunen die aanslagen op de persoonlijke vrijheden zouden uitvoeren". Een ander belangrijk punt was de internationale politiemannenwerking. In het desbetreffende ontwerp van resolutie werd o.a. voorgesteld om bij de West-Europese politieke instanties aan te dringen op "uitwisseling van de informatie betreffende de inlichtingen over de internationale criminaliteit, voorbereiding in de grensstreken van contactpunten (...), uniformisatie en ontwikkeling van het informatienet van de Europese politiemannen" e.a. Deze motie werd wel met meerderheid van stemmen aangenomen, maar vertegenwoordigers van 3 landen (o.a. België) stemden tegen, en 5 vertegenwoordigers onthielden zich. Het Nationaal Syndicaat van de Belgische Politie stemde tegen omdat "dit voorstel een inmenging zou toelaten van vreemde politiemachten in onze eigen diensten, dat de ontwikkeling van het inlichtingennet zou leiden tot het instellen van een databank, zeker noodzakelijk voor de uitvoering van een goede politie, maar waarbij de opgeslagen elementen niet alleen betrekking zouden hebben op de misdaad maar dat ook het risico zou bestaan dat er zou geraakt worden aan de individuele vrijheid". In hetzelfde nummer van *De Belgische Politie* klaagt de voorzitter van dit syndicaat met recht en reden de tuchtregeling aan die in de gemeentepolitie maar zo half en half bestaat en heel wat moeilijkheden schept, voor burgers, voor politiemensen, voor bestuurders,

ja... voor wie niet !

Zoals bekend zijn er al geruime tijd grote moeilijkheden tussen het Nationaal Syndicaat van het Rijkswachtpersoneel en de commandant van de rijkswacht. In de *Syndikale Echo's* van december 1980 en januari 1981 wordt weer uitvoerig gehandeld over deze kwestie. In het eerstgenoemde nummer wordt de briefwisseling tussen beide partijen afgedrukt m.b.t. het "witboek" dat door het syndicaat eerder dat jaar is uitgegeven, en meer in 't algemeen m.b.t. wat "de malaise in de rijkswacht" wordt genoemd. Wie in dit conflict is geïnteresseerd, moet van deze correspondentie zeker kennisnemen. Het andere nummer bevat o.a. twee ingezonden brieven over de genoemde moeilijkheden waarvan de schrijvers op ondubbelzinnige manier uitleggen wat het syndicaat beweegt om te vechten voor "gerechtigheid" in de rijkswacht. Het ligt dan ook voor de hand dat dit syndicaat zich verzet tegen pogingen van de rijkswachtstaf om de betrekkingen tussen de pers en zijn vertegenwoordigers strak aan banden te leggen. In de *Syndicale Echo* van maart 1981 kan men bijzonderheden over deze zaak lezen. Zal deze ernstige kwestie eindelijk leiden tot enige politieke discussie over het vakbondswezen in de rijkswacht en over het politievakbondswezen in 't algemeen ? In vergelijking met het buitenland is het hiermee in dit land in elk geval bar slecht gesteld ! En dat is niet alleen slecht voor de betrokken politiemensen en voor de betrokken diensten, maar dit is ook slecht voor de burgers individueel en voor het algemene politieke klimaat ! Als nu ook nog het Nationaal Syndicaat van het Rijkswachtpersoneel wordt gemuilkorfd ! Kan een democratisch regime zich een dergelijke maatregel eigenlijk wel permitteren ?

De *Revue van de Rijkswacht* die in het vierde kwartaal van 1980 is verschenen, bevat de letterlijke tekst van de toespraak die de commandant van de rijkswacht ter gelegenheid van het feest van de rijkswacht in oktober heeft gehouden. Die toespraak deed toen nogal wat stof opwaaien omdat er werd gepeild naar de terugslag van de economische crisis op de openbare orde en op de taak van de rijkswacht. Verder staat in dit nummer een uitvoerig artikel over de manier waarop de verkeersongevallenregistratie bij de rijkswacht plaatsvindt. Voor liefhebbers van verkeerszaken een interessant artikel, en natuurlijk ook voor geïnteresseerden in de automatisering bij de rijkswacht in 't algemeen. Hopelijk zal in een volgend nummer ook eens gedetailleerd worden uiteengezet hoe de opslag, de verwerking en het gebruik van

recherche-informatie in elkaar zit. Daar is zeker veel belangstelling voor! Tenslotte vraag ik me bij lezing van dit nummer af of er m.b.t. het politieapparaat in Zaire over niets belangrijkers valt te schrijven dan over de "Zairese parkpolitie".

De redacteur van het merkwaardige blad *Police News* bepleit in het nummer van februari 1981 nog eens de vorming van een politieprelectuur in de agglomeratie Brussel! Deze prelectuur zou de as kunnen gaan vormen waar rond in de toekomst alle politiediensten van de E.E.G. zouden kunnen draaien... *De Ordebe-waarder*, het orgaan van de Brusselse sectie van het Nationaal Syndicaat van de Belgische Politie, blijft, met reden, lamenteren over de ongelukkige toestanden bij de gemeentepolitie in deze agglomeratie, o.a. op 't vlak van de aanwerving en de sterkte. In het nummer van november-december schrijft het federaal bureau van de sectie dat, "indien men geen nieuwe wind laat waaien, dan kan men tussen dit en 5 jaar (?) het artikel uit de gemeentewet schrappen, dat aan de Burgemeester de veiligheid en rust toevertrouwt op straat, in openbare gebouwen en op openbare plaatsen van zijn gemeente want er zullen geen gemeentepolitieambtenaren meer zijn om erover te waken".

Ook de *Hermidad*, het blad van de C.C.O.D.-politie in de provincie Antwerpen, staat in de aflevering van januari 1981 vol met alarmerende berichten over de toekomst van de gemeentepolitie. Tweemaal worden de overheid en de politiemensen opgeroepen om eindelijk toch eens in beweging te komen voor een heus beleid t.a.v. de gemeentepolitie.

Tenslotte kan nog de aandacht worden gevestigd op de jubileum-uitgave van *De Politie-inspecteur*, het orgaan van de Koninklijke Kring Politie-inspecteurs van Antwerpen en omgeving, waarin heel wat herinneringen worden opgehaald aan de geschiedenis van de politiemensen in deze rang in de jaren 1920-1980. De talrijke kleine feitjes vertellen een treurig verhaal, de moeite waard om in een ruimere context te worden uitgediept.

6. DE POLITIE EN DE RECHTEN VAN DE MENS

Van 17 tot 19 december 1980 vond te Straatsburg een colloquium plaats over "De politie en de rechten van de mens" dat was georganiseerd door de Raad van Europa en Eurofedop. Op deze samenkomst stond de *Déclaration sur la police*, die in mei 1980 door het Europese Par-

lement is aangenomen, centraal. De teksten van toespraken en de verslagen van vergaderingen zullen door Eurofedop worden uitgegeven.

7. DE "COMMISSIE-WYNINCKX"

Iedereen heeft in de kranten kunnen lezen dat deze commissie die maar moeilijk op dreef kwam (zie *PANOPTICON*, 1, 1980, 3, 244), de afgelopen maanden nogal bedrijvig is geweest. Leek het er aanvankelijk op dat de werkzaamheden vooral betrekking zouden hebben op extreme groepen in het land en op het optreden van politie en justitie hiertegen, de laatste tijd ging de aandacht vooral uit naar de organisatie en werking van de rijkswacht en van de diverse inlichtingendiensten. Uit de krantenberichten kan worden opgemaakt dat de commissie heel wat interessante gegevens hierover bij elkaar heeft kunnen brengen, ook al hebben sommige "hoorzittingen" achter gesloten deuren plaatsgevonden. Hopelijk is dit geen voorteken van de wijze waarop het eindrapport van de commissie zal worden samengesteld en bevat dit verslag de volledige tekst van alle verhoren en van alle schriftelijke stukken die tussen de commissie en o.a. de ministers van binnenlandse zaken, van justitie en van landsverdediging zijn uitgewisseld. Alléén zo'n verslag kan recht doen aan de ernst van de problematiek en aan de ernst van zulke commissie. Een té beknopt verslag zou ook helemaal niet corresponderen met de redenen waarom indertijd tot de instelling van deze commissie werd overgegaan. Zo'n verslag zou in elk geval een grote hypotheek leggen op de geloofwaardigheid van deze commissie en van het politieapparaat in zijn geheel. In deze kwestie past alleen een zo volledig mogelijke openheid. Op dit verslag zal in dit tijdschrift zeker worden teruggekomen.

C.F.